

Grand Efes – Çağdaş Mekânda Sanat

2010, Şubat

S.54-57

(TR)

İzzeddin Çalışlar

Yine lobide yapıtları sergilenen diğer bir sanatçı da 1957 doğumlu Mithat Şen. Asansörlerin karşısına gelen duvarda ipek üzerine üç adet kare serigrafi görülüyor. Bunlar sanatçının 1991’de yaptığı “Body” adlı serisinden örnekler. Soyut organik biçim şemaları üzerinde, gerçeklikle gerçekdışı olanın ilişkilerini, kendine özgü bir teknikle yansıtan sanatçı, insan bedeninin yapısından kaynaklanan bütünlüğü, görsel organizmanın da yapısal karakteri olarak değerlendiriyor. Bedeni ikonlaştırdığı tuvalleri, farklı yazarlar tarafından kaleme alınan makalelerin yanı sıra, Orhan Koçak’ın 1995 yılında yayımlanan “İmgenin Hâlleri” adlı kitabına ve Zeynep Sayın’ın 1999 ile 2000 yıllarında iki cilt olarak yayımlanan “Mithat Şen ve Beden Yazısı” başlıklı kitabına konu oldu. Sanatçının 1987 ve öncesinde gerçekleştirdiği siyah-beyaz yapıtlarında kullandığı hareketli imgeler sonradan geliştirdiği bedene benzeyen imgelerin öncüsü niteliğindedir. Başlangıçta açık ve hareketli olan bu imgeler hızla gelişerek kapalı ve durağan birer kalıp imgeye dönüştü. 1988’de, önce pastel renklerle betimlediği bedenleri 1989’dan başlayarak canlı renklerle ve her kompozisyonunda yalnızca iki rengin tonlarını kullanarak verdi. 1990’ların başında da tuvali eşit kare ve katlarına bölerek tek bir imgeyi parçalara ayırmaya başladı. Tuval üzerine akrilikle uyguladığı resimlerinde geliştirdiği bu anlatım dili, koleksiyondaki ipek baskılarda da görülüyor. Aynı serinin iki örneği de A blok, Asma Kat’ta asılı.

Vasif Kortun, Mithat Şen’in resimlerinin gelenekle uğraşmadığını, bitmiş resimde görsel yolla ele geçirilmiş bir imge olmadığını saptarken, Türk resminde kendini salt görselliğe dayandırmayan az görünür işlerden olduklarını vurguluyor ve Kandisky’nin 1970 yılında Münih’te yaptığı resimler gibi ikonumsu ve “Bizanslı” olduğunu söylüyor: “Bedenin ikonlaştırılması, soyutlamayla aynı şey değildir. Bizans Balkan ikon resimlerinde çarpmıha gerilen İsa’lardan bazılarında özellikle göğüs ve gövde kasları sürekli olarak parçalanarak sanki bedenin kendisinden bağımsızlaşırlar. Şen’in resimlerinde parçalara ayrılarak yeniden kurulan bedene benzeyen imge ise resmin ta kendisidir. Aynı zamanda beynin ince kıvrımlarını çağrıştıracasına us ve gövdeyi tek alana da indirger. Yani o sadece akılsız bir gövde değildir. Bütün bedendir. Bu resimlerde bilinçaltı, yüzeyde sabitlenmez bunlar bilinçaltının resimleri değildirler. Zaten bilinçaltı resmedilemez. Beden cinsellik taşır ama bu cinsellik, batılı us-beden ilişkisine,

ayrışmasına göre çizilmemiştir ve erojen bölgeler sınıflandırılmamıştır. Beden tek bir cinsel kimliğe göre kurulmaz. Erojen bölgeler yer değiştirir. Bu beden kendi içinde göçebedir. Erotik dolaşımı olduğu kadar, bir yüzey üzerinde kayışı da yersiz yurtsuz oluşundandır. Beden parçalanır ve sürekli olarak, kendini yeniden düzenler, düzenledikçe irileşir, şişer, çözülür ve kendini tekrarlar.”*

*Vasif Kortun, *Galeri Nev*, 7-30 Ocak 1992

(EN)

Another artist whose works are displayed in the lobby area is Mithat Şen (b.1957). The wall opposite the elevators features three square silk screens. They are from the “Body” series that the artist created in 1991. Drawing attention to the relationship between reality and surrealism with his unique technique over abstract organic form schemes, the artist regards the human body as a totality, just like the structural characteristics of the visual elements. The canvases on which he iconizes the human body were subjects of discussion in numerous articles written by different authors, as well as Orhan Koçak’s book *İmgenin Hâlleri* published in 1995 and Zeynep Sayın’s two-volume work entitled, *Mithat Şen ve Beden Yazısı* published in 1999 and 2000. The moving images the artist used in his black & white paintings before 1987 set the precedent for the subsequent images that allude to a human torso. Previously open and moving, these images were quickly developed and transformed into closed and stagnant forms. In 1988, he depicted bodies with pastel colors such as rose pink, yellowish orange and gray-blue. However, since 1989, red, green, blue and purple started to be more dominant in his paintings. He sometimes used his images alone, whereas at other times, he preferred to use them in groups. In the early 1990s, he divided his canvas into equivalent squares and its multiples and began to separate the image into smaller fragments. The language has developed in the paintings he created with acrylic on canvas is also visible in his silk screens. Two examples of the same series hang from the wall of the Mezzanine Floor in Building A.

While noting that although visually remote, Mithat Şen’s works are not unlike the iconic and “Byzantinizing” works of Kandinsky around 1907 in Munich, Vasif Kortun adds, “The iconization of the body is not the same thing with its abstraction. In the icons of the Byzantine-Balkan tradition, the muscles of Christ’s chest and abdomen are torn apart from each other and are almost autonomous from His body. In Şen’s works, the image that comes to resemble a body after its disassembly and reassembly is the work itself. It may also make an allusion to the curvatures of the brain. Because that body is not brainless. The whole is the body. The unconscious is not fixed on the surface here. These works are not paintings of the unconscious. The unconscious can not be represented anyway. The body

is sexual but is not drawn according to the duality of the body and the brain. Erogenous zones are not isolated. The body does not have one true sex. The body becomes in itself nomadic. Its erotic circulation as well as its drifting over the surface is due to its homelessness. The body erupts, separates, swells, reorders, and repeats itself." *

*Vasif Kortuni Galeri Nev, 7-30 January 1992